

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ
ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою КЗВО
«Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради», протокол № 2
від «31» серпня 2021 р.
Голова вченої ради

Л.К. Задорожна

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційна освітня діяльність

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма Педагогіка вищої школи

2021 – 2022

Навчальна програма з дисципліни «Інноваційна освітня діяльність» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник: Ягоднікова Вікторія Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор

Навчальна програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту (протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.)

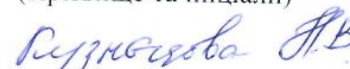
Завідувач кафедри

(Підпис)

(Прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(Підпис)

(Прізвище та ініціали)

Вступ

Навчальна програма дисципліни «Інноваційна освітня діяльність» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи» підготовки магістрів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні, методичні та психолого-педагогічні засади інноваційної освітньої діяльності.

Місце навчальної дисципліни згідно структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми в структурі освітнього процесу: обов'язкова компонента.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:
 Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інноваційної освітньої діяльності
 Змістовий модуль 2. Інноваційні технології навчання, виховання і управління як предмет інноваційної освітньої діяльності
 Змістовий модуль 3. Психолого-педагогічні засади інноваційної освітньої діяльності

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета формування у здобувачів вищої освіти системи знань і навичок, необхідні для організації і здійснення інноваційної освітньої діяльності у закладах вищої освіти.

Завдання:

- набути ґрунтовні знання основ сучасної інноваційної педагогіки та методологічні основи і дидактичні принципи інноваційної освіти,
- розуміння і усвідомлення необхідності інноваційних перетворень в освіті,
- сприяти розвитку інноваційного мислення і інноваційної поведінки,
- сприяти формуванню готовності до інноваційної освітньої діяльності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної компетентності - Здатність розв'язувати актуальні проблеми та складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері педагогіки та загальної середньої освіти.

б) загальних (ЗК):

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

СК 2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері педагогіки та загальної середньої освіти.

СК 4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу вищої освіти.

СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

Кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

РН1.Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

РН4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів.

РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

РН7.Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

РН10.Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

РН13.Продуктивно працювати в групі, забезпечуючи позитивний соціально-психологічний клімат на засадах освітнього партнерства.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

- інноваційні тенденції розвитку освіти,
- сутність інновацій та інноваційної діяльності,
- теоретико-методологічні, методичні та правові основи інноваційної освітньої діяльності,
- теоретичні та практичні основи інноваційних технології навчання і виховання,
- особливості організації і здійснення інноваційного освітнього процесу.

вміти:

- реалізовувати принципи інноваційного навчання і виховання,
- застосовувати інноваційні технології навчання і виховання з метою організації та реалізації освітнього процесу в умовах сучасних трансформацій освіти,
- здійснювати проектування засобів і інструментарієв освітнього процесу,
- розробляти інноваційні соціально-педагогічні, педагогічні проекти,
- генерувати інновації та проводити експертизу,

- моделювати інноваційне освітнє середовище,
- проектувати освітній процес, добирати доцільні інноваційні форми і методи його організації та реалізації;
- надавати консультативну допомогу учасникам освітнього процесу.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інноваційної освітньої діяльності

Тема 1. Теоретичні основи інновацій в освіті

Поняття «інновації», «освітні інновації», «педагогічні інновації». Сутність і особливості інновацій в освіті. Джерела освітніх інновацій. Передумови інноваційних змін в освіті. Класифікація освітніх інновацій. Критерії освітніх інновацій.

Інноваційний процес. Інноваційні процеси в системі освіти. Закони перебігу інноваційних педагогічних процесів. Структура та етапи інноваційного процесу. Сутність і закономірності розвитку освітніх інноваційних процесів у вищій освіті. Досвід інноваційних процесів у вищій освіті зарубіжних країнах.

Тема 2. Сутність інноваційної освітньої діяльності

Поняття «освітня діяльність», «інноваційна діяльність», «інноваційна освітня діяльність». Рівні інноваційної освітньої діяльності. Особливості інноваційної освітньої діяльності на рівні закладу вищої освіти. Об'єкти і суб'єкти інноваційної освітньої діяльності. Сутність і структура інноваційної освітньої діяльності. Завдання, зміст і методи інноваційної освітньої діяльності. Принципи здійснення інноваційної освітньої діяльності.

Тема 3. Організаційно-нормативна база інноваційної освітньої діяльності

Основа нормативної бази: Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про науково-технічну інформацію», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про інноваційну діяльність», положення «Про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності» (наказ МОН України від 17.11.2000 р. № 522), положення «Про експериментальний загальноосвітній заклад» (наказ МОН України від 20.01.2002 р. № 114). Особливості організаційної бази інноваційної освітньої діяльності.

Змістовий модуль 2. Інноваційні технології навчання і виховання як предмет інноваційної освітньої діяльності

Тема 4. Інноваційні освітні технології

Сутність та специфіка інноваційних технологій в освіті. Гуманістична спрямованість інноваційних освітніх технологій. Класифікація інноваційних технологій в освіті. Особливості інноваційних технологій навчання і виховання. Організація експертизи інноваційних технологій навчання і

виховання. Проблеми та перспективи впровадження нових освітніх технологій у вищій освіті.

Тема 5. Інтерактивні технології навчання і виховання

Інтерактивні технології навчання і виховання. Інтегративні технології. Технологія «перевернутий клас». Ігрові технології. Діалогічні технології. Технологія колективної творчої справи. Тренінгові технології. Проектні технології. Квест-технології. Змагальні технології. Кейс-технології. ІКТ-технології. Вимоги до застосування інтерактивних технологій.

Змістовий модуль 3. Психолого-педагогічні засади інноваційної освітньої діяльності

Тема 6. Психолого-педагогічні особливості інноваційної освітньої діяльності

Психологічні особливості інноваційної освітньої діяльності. Викладач як суб'єкт інноваційної освітньої діяльності. Інноваційна компетентність викладача. Проблема сприйняття інновацій учасниками освітнього процесу. Антиінноваційні бар'єри у викладачів, їх сутність, особливості, види. Профілактика і подолання антиінноваційних бар'єрів у викладачів. Психолого-педагогічні аспекти готовності викладачів до інноваційної освітньої діяльності. Структура готовності до інноваційної освітньої діяльності. Показники готовності до інноваційної освітньої діяльності та діагностичний інструментарій їх вимірювання.

Тема 7. Організаційно-методичні засади організації інноваційної освітньої діяльності

Організаційно-методичні засади підготовки викладачів до інноваційної освітньої діяльності. Особливості проектування інноваційної освітньої діяльності. Організаційно-методичні умови організації інноваційної освітньої діяльності. Методичний менеджмент інноваційної освітньої діяльності.

Тема 8. Науково-методичний супровід інноваційної освітньої діяльності

Науково-методичний супровід як інструмент ефективної інноваційної освітньої діяльності. Сутність, структура та зміст науково-методичного супроводу. Система науково-методичного супроводу. Концептуальні засади розбудови системи науково-методичного супроводу. Форми і методи науково-методичного супроводу. Розробка і впровадження науково-методичного супроводу інноваційної освітньої діяльності.

3. Рекомендована література

Основна

1. Богданова І. М. Педагогічна інноватика : навч. посіб. Одеса: ТЕС, 2000. 165 с.

2. Бойко А. М. Упровадження педагогічної інноватики в практику виховання: монографія. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2011. 384с.
3. Ващенко Л. М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону: монографія К.: Тираж, 2005. 380 с.
4. Гуревич Р.С., Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід: навч. посібник; за ред. Гуревича Р. С. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с.
5. Даниленко Л. І. Менеджмент інновацій в освіті. К.: Шкільний світ, 2007. 120 с.
6. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 2-ге вид., доповн. К.: Академвидав, 2012. 349 с.
7. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій: навч.-метод. Посібник. Х. : Вид. група «Основи», 2009. 176 с.
8. Паламарчук В. Ф. Першооснови педагогічної інноватики. К.: Освіта України, 2005. 504 с.
9. Уруський В.І. Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності: Методичний посібник. Тернопіль: ТОКІППО, 2005. 96с.
10. Химинець В. В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 360 с.

Додаткова

1. Богданова І. М. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів на основі застосування інноваційних технологій : дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Держ. заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Одеса, 2003. 440 с.
2. Буркова Л. В. Класифікація педагогічних інновацій як елемент механізму управління інноваційним процесом в освіті. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: зб.наук. праць. Ред. кол. Л. І. Даниленко та ін. К. : Логос, 2000. С. 231-238.
3. Василенко Н. В. Інноваційний потенціал школи. Директор школи. 2011. № 3. С. 25-28.
4. Василенко Н. В. Підготовка керівників загальноосвітніх навчальних закладів до інноваційної діяльності: Вінниця : ПП «ТД «Едельвейс і К», 2010. 224 с.
5. Гавриш І. В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності : дис. ... д-ра. пед. наук : 13.00.04 / І. В. Гавриш ; Луганськ. нац. пед.. ун-т імені Т. Шевченка. Луганськ, 2006. 572 с.
6. Городецька Н. Г. Психологічний аналіз інноваційних бар'єрів у діяльності сучасних педагогів. Проблеми загальної та педагогічної психології: Зб. наук. праць Інституту психології імені Г. С. Костюка АПН України. За ред. С. Д. Максименка. 2008. Т. X, Ч. 1. С. 100-108.

7. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю. Веб-квест як інноваційна технологія навчання у вищій і середній школі. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2011. № 21 (232). Ч. 1. С. 36-45.
8. Докучаєва В. В. Проектування інноваційних педагогічних систем у сучасному освітньому просторі: монографія. Луганськ: Альма-матер, 2005. 304 с.
9. Інновації в освіті: інтеграція науки і практики : зб. наук.-метод. праць. за заг. ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 492 с.
10. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху: інформ.-метод. зб. упор. Г. О. Сиротенко. Полтава : ПОППО, 2006. 124 с.
11. Інноваційні педагогічні технології: посібник. за ред.. О.І. Огієнко; авт. кол.: О.І.Огієнко, Т.Г. Калюжна, Ю.С. Красильник, Л.О.Мільто, Ю.Л. Радченко, К.В. Годлевська, Ю.М. Кобюк. К., 2015. 314 с.
12. Кларин М. В. Інновації в навчанні. Завуч. 2000. № 23-24. С. 8.
13. Кларин М. В. Инновации в мировой педагогике: обучение на основе исследования, игры, дискуссии. (Анализ зарубежного опыта). Рига.: Педагогический центр «Эксперимент», 1995. 320 с.
14. Клокар Н. І. Психолого-педагогічна підготовка вчителя до інноваційної діяльності: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04; Ін-т пед. і психол. проф. освіти АПН України. К., 1997. 227с.
15. Козлова О. Г. Сутнісні складові інноваційної діяльності вчителя. Суми: Мрія, 1999. 90 с.
16. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. К. : Грамота, 2005. 448 с.
17. Кремень В. Г., Ільїн В.В., Пролеєв С.В. та ін. Феномен інновації: освіта, суспільство, культура. за ред. В. Г. Кременя. К.: Педагогічна думка, 2008. 472 с.
18. Литвинов А. С. Педагогічний провайдинг інновацій в освіті: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2018. 265 с.
19. Мельник В.В. Інтеракція в освітньому процесі: технологія організації. Навчально-методичний посібник. К., 2014. 208 с
20. Мірошнік С. І. Інновації в системі середньої загальної освіти : теоретичний аспект: [http:// www.nbu.gov.ua](http://www.nbu.gov.ua)
21. Ягоднікова В. В. Проблема антиінноваційних бар'єрів у виховній діяльності педагогів. Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. праць. Кам'янець-Подільський національний університет імені І. Огієнка; гол. ред. Каньоса П. С. Кам'янець-Подільський: видавець ПП Зволенко Д. Г., 2013. Вип. 13. С. 162-167.
22. Ягоднікова В. В. Розвиток мотивації педагогів до інноваційної виховної діяльності : навч.-метод. посіб. Одеса: ТОВ «Лерадрук». 2013. 114 с.
23. Ягоднікова В. В. Формування інноваційної спрямованості виховного процесу загальноосвітньої школи: теоретичні і практичні аспекти: монографія. Одеса: Видавець В. В. Букаєв, 2016. 496с.

24. Ягоднікова В.В. Психологічний тренінг як метод розвитку інноваційного потенціалу педагогів Актуальні проблеми психології інновацій: теорія та практика: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 вересня 2017 р). Одеса. ВМВ, 2017. С.160-163.
25. Ягоднікова В.В., Чешенко О.І. Інноваційні стратегії нової школи в Одеському регіоні. Директор школи, ліцею, гімназії. 2018. № 1. С.23-27.
26. Ягоднікова В.В. Критеріальний підхід до визначення стану сформованості інноваційної компетентності педагогів. Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти: зб. Наук. Праць / за заг. ред. д. філос. Н. Журби М.А. Монреаль СРМ «ASF», 2018. С.65-68.
27. Ягоднікова В.В. Актуалізація інноваційної компетентності педагогів у системі післядипломної освіти. Професійна компетентність сучасного педагога: методологія, теорія, методика, практика: монографія. Задорожна Л.К., Ягоднікова В.В., Сагач Г.М. та ін., за заг. ред. В.В.Ягоднікової. Одеса. Вид.Букаєв В.В., 2019. С.119-143.

4. Електронні інформаційні ресурси

http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi	Верховна Рада України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
https://osvita.odessa.gov.ua/	Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації
www.liga.net	Законодавство, новини, договори...
http://www.znannya.info	Інформаційний портал «Знання»
http://www.osvita.ua	Освітній портал Освіта.UA
http://www.intellect-invest.org.ua	Портал сучасних педагогічних ресурсів
http://www.ukped.com	Українська педагогіка.
http://www.intel.com/cd/corporate/education/emea/ukr/index.htm	Intel® у сфері освіти
http://innovosvita.com.ua/index.php/uk	Інноватика в сучасній освіті

Наукові бібліотеки

http://www.library.kr.ua/libworld/elib.html	Бібліотеки в Інтернеті
http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
http://www.nbuv.gov.ua/libdoc/	Комп'ютерні технології в бібліотеці (Київ)
http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html	Електронний фонд наукових публікацій

http://www.hronos.km.ru/	Хронос – Добірка історичних матеріалів
http://www.infociti.kiev.ua/	InfoCiti (Київ) Тексти з комп'ютерних технологій
http://lib.meta.ua/	Бібліотека на Meta.ua (Харків)
http://www.utoronto.ca/elul/	Електронна бібліотека української літератури (Канада)
http://www.library.edu-ua.net/	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського (Київ)
http://www.gntb.n-t.org/	Державна науково-технічна бібліотека України (Київ)
http://www.4uth.gov.ua/	Державна бібліотека України для юнацтва
http://www.book-ua.org/	Бібліотека електронних підручників
http://www.nplu.kiev.ua/	Національна парламентська бібліотека України
http://www.odnb.odessa.ua/	Одеська національна наукова бібліотека
https://www.biblioteka.od.ua/	Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського
https://vnmzpv.odessaedu.net/	Відділ інформаційно-ресурсного забезпечення КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»